DE HUME PIPE CO.,

(ZUIDAFRIKA), BEPERKT.

SEMENTEN

Pijpen, Tenks, Silo's.

PIJPEN VAN GEWAPEND BETON.

4 dm. tot 72 dm. diameter. 3, 4, 6 en 8 voet lengten.
Voor Besproeiing, Drooglegging, Pomphoofdpijpen of Hoogdruk-leiding.

TENKS VAN GEWAPEND BETON.

2 tot 6 voet diameter. 1 tot 8 voet hoog.

SILO'S VAN GEWAPEND BETON.

3, 4, 5 of 6 voet diameter. Tot 40 voet hoog.
In sekties gebouwd. Gemakkelik op te zetten.

DE HUME PIPE CO.,

(ZUIDAFRIKA), BEPERKT.

Johannesburg.

Postbus 6101. **Telegr.: "HUMEPIPE."**

Kaapstad:
Postbus 2353.

Agent voor Natal:
The Associated Engineers Co., Bepkt.,
Postbus 478, Durban.

Agent voor Oranje Vrijstaat:
HALE & CO., BPT.,
Postbus 92, Bloemfontein.

Agent voor Oost Londen:
T. POLLARD,
Postbus 425, Oost Londen.

Agent voor Lourenço Marques:
ALLEN, WACK & SHEPHERD, BPT.,
Postbus 2, Lourenço Marques.

Agent voor Port Elizabeth en Distrikt:
T. W. REYNOLDS,
60-1, "Mutual"-Gebouw, Port Elizabeth.

De Hervormer.

Officieel Orgaan van de Nederduitsch Hervormde Kerk.

Onder Redaktie van de Predikanten van de Ned. Herv. Kerk.

Kommissie van Redaktie:
Ds. JAC. VAN BELKUM,
Dr. J. H. GREYVENSTEIN,
Ds. L. E. BRANDT.

„De poorten der hel zullen haar niet overweldigen."

Kommissie van Administratie:
Ds. L. E. BRANDT.
Ds. S. VERMOOTEN.
Mnr. A. H. KOOMANS.

No. 7. PRETORIA, 15 JANUARIE 1921. JAARGANG XII

Afrikaans Hospitaal en Diakonessenhuis.

Dit private Hospitaal, dat in April 1912 werd geopend, is lieflijk gelegen in Sunnyside, een der fraaiste en gezondste gedeelten van Pretoria. Het is uitstekend ingericht, de eer om o.a. te verplegen mevr. J. O. H. Sluiter van Ermelo; wijlen Senator Wm. Buhrmann van Uitkomst, mevr. Jan F. E. Celliers, en mevr. Genl. Joubert van Pretoria; wijlen Hoofdrechter Lord de Villiers van Kaapstad; mevr. N. Smit van Bethal, en mevr. Breytenbach van Breyten.

Het Hospitaal staat onder de bekwame leiding van Zuster Hartog als Direktriese, bijgestaan door een staf van tweetalige verpleegsters. Een zorgvuldige en liefderijke verpleging in een huiselijke omgeving wordt aan alle patienten gewaarborgd. De drie Kerken van Transvaal zijn in het Bestuur vertegenwoordigd.

Verpleegkosten van af 10/- per dag, naar gelang van de klasse, waarin men verpleegd wil worden.

Voor opname wende men zich per brief of telegram tot de Direktriese, Walkerstraat 463, Pretoria. Telegram-adres: Ziekenhuis, Pretoria.

Gedrukt door Wallach's Drukkerij, Beperkt. Aan het Hoofdpostkantoor als Nieuwsblad geregistreerd

De Hervormer.

Officieel Orgaan van de Nederduitsch Hervormde Kerk.

Onder Redaktie van de Predikanten van de Ned. Herv. Kerk.

Alle stukken en brieven de Redaktie betreffende te zenden aan

Ds. JAC. VAN BELKUM, Heidelberg.

ADVERTENTIEN.

Staande Advertentiën voor lange termijn op kontrakt.

Familieberichten **6d.** per regel.

Prijs per Jaargang **7s. 6d.** vooruitbetaalbaar.

Alle gelden voor Abonnementen en Advertentiën te zenden aan

de heer H. J. L. Th. ROORDA, P.K. Bus 444, Johannesburg.

No. 7. PRETORIA, 15 JANUARIE 1921. JAARGANG XII.

Mattheus 27:22: "Wat zal ik dan doen met Jezus die genaamd wordt Christus?"

M.H. deze vraag brengt ons in de rechtzaal van die Romeinse Goeverneur, Pontius Pilatus. 't Is nog vroeg in de morgen. Donker en zwart was de nacht die voorbij is, de donkerste, zwartste nacht in de geschiedenis der wereld. 't Was alsof alle machten der duisternis tegen Jezus waren losgelaten. De last van onze zonden, en van de toorn van God drukte hem het bloedige zweet uit in de hof. Gebonden werd Hij en daarna heeft Hij ontelbare smaadheden geleden. Verraden werd Hij door een van Zijn eigen discipelen, verloochend, verlaten door allen. Welk een nacht! Nu staat Hij weerloos alleen, gevangen en gebonden, beschuldigd, uit nijdigheid, van oproer en hoogverraad. Herhaaldelik is Zijn onschuld gebleken. Als laatste poging om Hem te redden stelt Pilatus Hem tegenover Barabbas. Welk een tegenstelling! De Redder tegenover de moordenaar, de Heilige tegenover de zondaar. Met wild geraas riep de woeste menigte: Niet dezen maar Barabbas! Pilatus zeide tot hen: "Wat zal ik dan doen met Jezus, die genaamd wordt Christus?"

Midden in de wereldgeschiedenis staat de persoon van Jezus Christus, en al de eeuwen door is de meest belangrijke vraag: "Wat zal ik dan doen met Jezus die genaamd wordt Christus?" Onze verhouding tot Hem bepaalt onze verhouding tot God. Onze verhouding tot Hem beslist over ons eeuwig lot.

Pilatus zelf moest deze vraag beantwoorden. Niemand anders kon dit voor hem doen. Hij was de verantwoordelike persoon en hijzelf moest de verantwoordelikheid dragen. Wat Jezus betreft kunnen anderen niet voor ons optreden. Zonder onderscheid van rang of stand worden wij persoonlik voor deze vraag gesteld. En ieder onzer wordt geroepen een antwoord daarop te geven. Wij kunnen met de stroom meelopen en hoe velen lopen met de stroom mede. Wij kunnen met anderen samen naar de kerk gaan, samen zingen, samen bidden en onszelven daarmede geruststellen en bedriegen. De verhouding van hart en leven tot de Heer Jezus is niet een uitwendige gemeenschappelike zaak, maar innerlik en persoonlik. Anderen kunnen ons helpen of verhinderen, maar onze verantwoordelikheid kunnen zij niet dragen. "Wat zal ik dan doen met Jezus die genaamd wordt Christus?" Wat doe ik met Hem? Welke plaats neemt Hij in in mijn hart en persoonlik leven elke dag? Een vraag waarop ieder voor Gods aangezicht een antwoord geven moet.

Wat heeft Pilatus 'n moeite gedaan om van Jezus Christus af te komen. Onmogelik. Hij moest beslissen. Zijn roeping, zijn omstandigheden dwongen hem er toe. Hij kon zich van het antwoord op deze vraag niet los maken. Jezus Christus staat voor ons en wij kunnen ons van Hem evenmin los maken als van onszelf, evenmin als van God. Wij kunnen uitstellen, maar dat uitstel is op zichzelf reeds een oppervlakkige onverschilligheid alsof Jezus Christus ons niet aangaat. En in eeuwigheid kunnen wij niet uitstellen. Het moet komen tot een bewuste beslissing over Jezus en daarmede een beslissing over ons eeuwig lot. Toen Pilatus deze vraag stelde stond voor hem alles in de weegschaal. Het antwoord zou de doorslag geven naar de ene of andere richting. Pilatus besliste over Jezus, maar tegelijk over zijn eigen lot. Jezus staat voor uw rechtbank, broeder en zuster. Uw uitspraak over Hem is tegelik

een uitspraak over uw zelf. "Want er is onder den hemel geen anderen naam onder de menschen gegeven, door welken wij kunnen zalig worden." En die in de Zoon gelooft die heeft het eeuwige leven, maar die de Zoon ongehoorzaam is zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem.

Wat zal ik dan doen met Jezus die genaamd wordt Christus? Wat heeft Pilatus met Hem gedaan. "Jezus gegeeseld hebbende, gaf hij Hem over om gekruisigd te worden." Hoe is het mogelik? Pilatus was overtuigd dat de Joden Jezus uit nijdigheid hadden overgeleverd. Driemaal deed hij uitspraak dat hij geen schuld in Jezus vond. Hij werd door zijn vrouw gewaarschuwd om toch niets te doen te hebben met het bloed handhaven, overtuigd van Jezus onschuld, door dezes Rechtvaardigen. Geroepen om recht te God en mens gewaarschuwd tegen 'n verkeerde stap, gaf hij Jezus toch over om gekruisigd te worden. Hij had de rechten weggezien, maar volgde die weg niet. In zijn vrees voor de Joden wilde hij ze tegemoet komen. "Zoo zal ik Hem dan kastijden en loslaten." Waarom dan 'n onschuldige kastijden? Pilatus was bedrogen. De duivel rust nooit halverwege, hij drijft voorwaarts tot het bittere einde. De eerste voetstap op de bedreigd: "Indien gij dezen loslaat zijt gij des verkeerde weg is de gevaarlikste. Pilatus wordt keizers vriend niet; want een iegelijk die zich koning maakt stelt zich tegen den keizer." O die vriendschap der wereld, (niet eens altijd van de groten dezer wereld) hoevele zielen zijn daarvoor bezweken. Jezus naar het kruis, als Pilatus maar 'n vriend van de wereld blijft. Heilige roeping en recht verkracht als Pilatus maar voor het ogenblik veilig is. Weet hij het dan niet: "Wie zijn leven zoekt zal hetzelve verliezen, en wie zijn leven haat om Christus wil zal hetzelve vinden"?

Zijn wij altijd trouw aan plicht en recht? Trouw aan onze innigste overtuiging, ons eigen verwege tegemoet komen? Met de ene hand houden wij vast aan de vriendschap dezer wereld en met de andere willen wij God dienen en vergeten dat wie 'n vriend van de wereld wezen wil wordt 'n vijand van God gesteld. Welk 'n onberekenbare schade wordt er aan Gods koninkrijk aangebracht, hoe dikwijls wordt de naam des Heeren gesmaad door zogenaamde Christenen te zwak, te bang, te halfhartig om uit te komen voor de zaak des Heeren en manmoedig in de mogendheid des Heeren te staan aan de kant van hetgeen recht en edel, rein en heilig is. Wat geeft het als wij daardoor de vriendschap dezer wereld moeten verliezen?

"Wat zal ik dan doen met Jezus, die genaamd wordt Christus? Wat was het antwoord van Herodes op deze vraag? En als Herodes Jezus zag, werd hij zeer verblijd; want hij was van over lange begeerig geweest Hem te zien, omdat hij veel van Hem hoorde; en hoopte enig teken te zien, dat van Hem gedaan zou worden. Op de vele woorden van Herodes, antwoordde Jezus hem niets. Waarom zou Hij paarlen voor de zwijnen werpen? Hij was niet gekomen om tekenen te doen, en lichtzinnige nieuwsgierigheid te bevredigen, maar mensenzielen te redden en het eeuwige leven deelachtig te maken. Herodes vraagt niet naar redding en leven. Welk een heerlike gelegenheid had hij daartoe? Maar de lichtzinnige spotter vraagt naar 'n teken. Zo onbeduidend laag was zijn handelwijze dat Jezus hem niets antwoordde. En Herodes met zijne krijgsknechten Hem veracht en bespot hebbende, deed Hem 'n blinkend kleed aan en zond Hem weder tot Pilatus. Zo weinig ernst, zo weinig zelfrespekt, zo weinig karakter had Herodes dat hij met de Heilige spotten kon. Maar God laat zich niet bespotten. Vergeet dat nooit, gij die soms zit in het gestoelte der spotteren. "Wat zal ik dan doen met Jezus, die genaamd wordt Christus?"—Herodes antwoord: ik zal Hem bespotten en wegzenden.

Wat heeft Judas, wat heeft het Joodse volk met Jezus gedaan? Laten wij daar liever over zwijgen en vragen: Wat doet gij, lieve broeder en zuster, met Jezus die genaamd wordt Christus? Hij staat voor u en gij kunt u van Hem niet losmaken. Duizenden zoeken hun heil, hun geluk buiten Jezus om. Duizenden in onze dagen willen niets van Hem weten. Als zij de macht hadden zouden zij Hem andermaal kruisigen, want Hij staat hun in de weg. Zij zeggen ons rijk is van deze wereld en Jezus zegt mijn koninkrijk is niet van deze wereld. Jezus is hun 'n steen des aanstoots.

Wat doet gij met Jezus die genaamd wordt Christus? Het is niet de vraag wat wij van Hem zeggen, maar wat wij met Hem doen. Pilatus heeft 'n schoone belijdenis afgelegd toen hij water nam en de handen wies voor de schare zeggende: "Ik ben onschuldig aan het bloed dezes rechtvaardigen." Maar wat deed Hij met Jezus? Het is niet een zaak van zeggen, maar van doen. Wat betekent Jezus voor u in het leven van elke dag? Welke plaats neemt Hij in in uw hart? Wordt Zijn kracht, Zijn invloed, Zijn Geest in uw leven geopenbaard? In uw arbeid, in uwe huisgezin, in de omgang met uw vrienden, in uw kerk en in uwe aanraking met de wereld? Niet een iegelijk, die tot

mij zegt: Heere, Heere! zal ingaan in het koninkrijk der hemelen, maar die daar doet den wil mijns vaders, die in de hemelen is. Velen zullen te dien dage tot mij zegegn: Heere, Heere! hebben wij niet in uwen naam geprofeteerd, en in uwen naam duivelen uitgeworpen, en in uwen naam vele krachten gedaan? En dan zal Ik hun openlijk aanzeggen: Ik heb u nooit gekend; gaat weg van mij, gij, die de ongerechtigheid werkt.

"Wat zal ik dan doen met Jezus, die genaamd wordt Christus?"

Ja, u kiest ons hart
Eeuwig tot zijn' Koning!
Onder vreugd en smart
Geld' uw liefd' ons 't meest,
Strekk' ons hart uw Geest,
Eeuwig tot een woning.

Amen.

J.H.G.

BRIEVEN VAN OOM SAREL.

Uitkijk,
Januarie 1921.

Waarde Neef Willem!

Dat het u en de uwen welgaan mag, is de wens van mijn hart. Ik zou jammer wezen wanneer het niet zo was. Met ons is alles wel.

Het was op Uitkijk de laatste helft van November en de eerste dagen van Desember erg warm en droog. Nu er evenwel regen is gekomen is de warmte minder en ook het veld en het gezaaide is weer fris en mooi geworden. Als het zo doorgaat zullen wij, hoop ik, een gunstig en gezegend jaar hebben.

Waar we nu weer 'n nieuw jaar beginnen wil ik u 'n voorspoedige tijd wensen. Ik hoop maar dat 1921 'n rustig en kalm jaar mag worden: dat de maatschappelike moeielikheden verminderen en ook de politieke toestanden zowel in Zuidafrika als in Europa rustig mogen worden.

Ik ga u nu eens wat vertellen, wat door mij 'n paar dagen geleden is gezien en gehoord. Wat niet dikwijls gebeurt, ik was op bezoek in het grote dorp Johannesburg. Ge kunt wel verstaan als 'n oude eenvoudige mens als uw Oom Sarel daar komt dan is er veel wat hem verwondert.

Zo zag ik dat er 'n grote drukte was in de straten en in de winkels. De laatsten vooral waren overvol van dames, die met de trams uit alle buitenwijken der stad waren gekomen. Wat mij vooral verwonderde was, dat deze dames in deze o zo zware dagen veel geld uitgaven in de winkels en in de koffiekamers. Zij kochten allerlei goed, speelgoed, kleren, goud en diamant werk en deden mij niet de indruk krijgen, dat de tijden zo duur waren. Ook waren ze allemaal naar de nieuwste modes gekleed. Met blote nekken, met open blousen, in nauwe, korte kleren, waaruit met vleeskleur kousen bedekte benen te voorschijn kwamen, die weer gestoken waren in gladde schoenen met hoge hakken en spitse punten liepen ze rond. Enkele van die dames rookten bij de koffietafeltjes net als mannen sigaretten. Ik kan niet zeggen dat ik het erg vrouwelik vond—maar 'n vriend van mij vertelde, dat was zo de laatste mode en de dames meenden dat zij in alles aan de mannen gelijk moesten zijn.

Vooral waren velen, die kinderen bij zich hadden te zien bij 'n winkel, waar 'n man rondliep in 'n vuurrood baatje, met 'n baard van bokhaar en 'n grote muts op. Ik hoorde zeggen: "Look, look, what a fine father Christmas." Mijn vriend zeide mij, dat ze riepen: "Kijk, kijk, wat 'n mooie vader Christmas. Ik vroeg hem wat dat betekende, maar hij wist het niet. Later het ik gehoord, dat dit moest wezen: vader Krismus. Maar wat is dit toch! Ik het van mijn oupa, van mijn ma, van mijn meester en van mijn predikant gehoord, dat wij op kerstfeest of zoals de Engelsen zeggen op Christmas-dag er aan denken, dat het kind Jezus was gekomen in de wereld, om zonderen zalig te maken: en dat leert mijn Bijbel mij ook. Hoe kan 'n Engelsman dan spreken van v a d e r Christmas. Wel heb ik gehoord, dat in Holland op 6 Desember de kinderen 'n feest hebben van St. Niklaas (de heilige Nikolaas), 'n bisschop uit Spanje (zoals men zegt), die veel goed gedaan had aan armen en kinders: ook wel van 'n kerstkind, zoals men in Duitsland zegt, en wie ter ere men 'n groene dennenboom met lichtjes versierd in de kamer zet, waaraan geschenken voor kinders en groot mensen hangen. Maar dat kan toch niet 'n vader, dus 'n oud man wezen. Daarom, neef, begrijp ik nits van die vader Christmas, of is het 'n heidense halfgod?

Nu voor de kinders kocht men kleine of grote geschenken om die op vader Christmas-dag uit te delen. Ik kan daarom niet verstaan hoe men nog over zware tijden kan klagen, als de dames zoveel aan speelgoed kunnen uitgeven.

Toch moeten de tijden wel zwaar wezen, want ik zag op de hoeken van sommige straten mannen staan met 'nbakje voor hun borst, dat om de hals vastgemaakt was waarop stond, in 't Engels natuurlik, voor 'n arme blinde man. Ik dacht hoe

is het mogelik dat 'n blind man hier op straat staat te bedelen. Wat verlaagt zich die man! 'n Tijd geleden was er ook 'n straat-kollekte voor blinden, die in de gruwelike oorlog hun gezicht hebben verloren. Maar waarom word deze bedelaars dan niet daaruit geholpen. Ik wilde die bedelaars wat geven, maar toen ik goed zag, bemerkte ik dat ze beter aangetrokken waren dan vele arme Afrikaners, die niet bedelen. Ook vertelde mijn vriend mij dat die bedelaars 'n goed leven hadden: een was zelfs wel af, zeide hij. Ik vraagde of de politie dan het bedelen niet verbood. Mijn vriend trok zijn schouders op en gaf geen antwoord.

Nog denkende aan de goed aangetrokken bedelaars en ze vergelijkende met de arme bijwoners op vele plaatsen, kwam ik ergens in 'n straat, waar twee dames bij 'n tafeltje stonden, waarop enige papieren lagen en ook 'n inktpot stond met pennen er bij. Ik dacht, wat is dat nu weer? en op hetzelfde ogenblik stond die ene dame vlak voor mij, vragend of ik ook wilde "sign a petition for women's franchise?" Ik verstond dit maar zo half, maar mijn vriend zeide: Wil Oom ook 'n petitie tekenen voor vrouwen stemrecht? Wat? vrouwen stemrecht? roep ik. Neen, dank je wel. Ik zag die dame goed in de ogen en ik kon zien dat ze mij hield voor 'n echte barbaar, 'n wezenlike achtervelder die geen Engels kende en 'n echte vrouwenhater was. Nu gij weet, Willem, dat ik geen vrouwenhater ben: ik heb 'n goede lieve vrouw, met wie ik reeds 40 jaren leef, en ik respekteer het vrouwelik geslacht wanneer het echt vrouwelik blijft, maar vrouwen gekleed met jakjes met lage halzen, half bedekte vrouwen, korte rokken, die liever op straat zijn en petities laten tekenen, dan hun huis verzorgen— neen, Willem, van dezulken moet ik niet veel hebben. Wat zal vrouwenstemrecht ons geven. Ik weet van meer dan een huis, waar bij de verkiezing voor stadsraad man en vrouw gedurende een week kwaad voor mekaar waren, omdat de man voor kandidaat X en de vrouw voor kandidaat 2 stemden. Ik wil daarmede niet zeggen, dat 'n vrouw ook wel haar opinie kan en mag hebben in openbare dingen, maar ik heb liever 'n vrouw, zoals Spreuken 31: 10.31 die beschrijft, of zoals ik van haar lees in 1 Petrus 3:1-5.

Nog veel meer andere verwonderlike dingen zag ik in die grote stad: veel ben ik vergeten en over veel wil ik maar niet schrijven.

Maar uw Tante had gezegd toen ik op reis ging: Sarel, mijn ou man, als je nu toch naar de stad gaat, dan moet je voor mij dit en dat kopen. Maar vrouwtje, hoe kan ik dit doen: ik ken geen Engels en Hollands verstaan zij niet daar in die stad. O, dat is niets, zeide zij. Jij moet die dingen daar kopen: die ou Jood op Neef Hans zijn plaats vraagt te veel voor zijn goed en je weet Annie onze jongste dochter is lang genoeg op school geweest en kent Engels. Zij kan dan maar opschrijven wat dat goed z'n naam is. Nu Annie, maakte 'n lijstje en dat stak ik in mijn baatjezak.

Zo gewapend ga ik 'n winkel in: 'n grote hoor. Nauweliks heb ik mijn voet in die winkel gezet, of 'n man vraagt me: "What can I do for you, sir?" "Wat wil jij?" vraag ik. "What you want?" is zijn antwoord. "Ik moet matten hebben." "What?" "Spreek jij geen Hollands?" vraag ik. Zijn antwoord is: "I speak only English. What do you speak? French, German or Dutch?" Die man wist niet eens dat ik Afrikaans praatte. Ik zei: "matten." Hij keek mij uit de hoogte aan alsof hij wilde zeggen: jij domkop. Omdat mijn kinders nog wel eens Engels spreken, als er 'n Engelsman bij hen komt, heb ik zo hier en daar ook wat opgepikt en zeide daarom: "I think it is time for you to learn Dutch." Nu was die arme kerel nog meer overbluft: ik geloof dat hij meende dat ik gek was. "Boer", hoorde ik, en daarom vertelde ik hem, dat ik die een mondjevol Engels ken en ook wat Afrikaans-Hollands geschikter was voor bezigheid dan hij. Ik zei "If you don't understand Dutch, I am fitter for live, because I speak two languages (als jij geen Hollands verstaat, ben ik meer geschikt voor het leven, want ik spreek twee talen). Hij werd vuurrood en liep kwaad weg.

Overal waar ik in de winkels kwam, wilde men geen Hollands spreken. Ook niet de jonge meisjes die moesten helpen. Mijn plan was om maar weg te gaan en niets te kopen, maar ik wist dat ik dan thuis de wind van voren zou krijgen. Gelukkig had ik nog het briefje van mijn dochter en dat toonde ik aan die éèntalige dames. „O, there," en ze wezen dan met de vinger de plaats waar ik het kon krijgen.

Ik heb nu en dan grote lust gehad om de winkel uit te stappen, want ik voelde dat men mij voor minderwaardig rekende. En dat is niet 'n pleizierig gevoel, vooral niet wanneer men weet dat deze winkelknechtjes en meisjes pas van overzee zijn ingevoerd. Wanneer die winkelmensen mijn geld willen hebben en aan mij wat willen verdienen verlang ik ook dat zij mijn taal kunnen verstaan.

Mijn vriend zegt: k moet er aan denken dat Johannesburg 'n Engelse stad is. Ik zeg hem, dat is niet waar: daar wonen bijna evenveel Engelsen als Afrkaners, en bovenden daar komen vele

Afrikaners van die distrikten om te handelen. Ik meen dat zj aanspraak hebben op respekt voor hun taal.

Maar als alle Afrikaners zo spreken als mijn vriend, dan vrees ik dat de Engelsen dat respekt niet zullen krijgen, maar denken en ook zeggen: Er is maar een taal in de wereld—dat is Engels, en ieder mens moet, als hij beschaafd wil genoemd worden, dan ook maar Engels praten.

Nu Neef, wees gegroet en gezegend,

Uw Oom,

SAREL.

ONZE GEZANGEN.

Een van de dichters van wie oorspronkelike liederen in groot getal in onze psalmbundel zijn overgenomen, is wel H. van Alphen. In het vorige nummer is hij reeds genoemd, als 'n vriend van van den Kasteele en bij de meeste mensen vóór het midden der vorige eeuw in Nederland geboren, is hij goed bekend als de dichter van 'n bundel kinder-versjes. Ook kennen de Hollanders bijna allen hen uit de scherpe en onverdiende, maar vermakelike kritiek op deze dichter, die indertijd de Genestet over zijn kinderversjes gaf. Maar de Genestet heeft daarbij vergeten, gelijk velen doen ook nu nog, dat wij in onze hoogverlichte tijd menen minderwaardig te zijn in vroegere dagen hoog gewaardeerd werd.

Versjes als deze:

Cornelis had een glas gebroken
Voor aan de straat:
Schoon hij de stukken had verstoken,
Hij wist geen raad..

of

Jantje zag eens pruimpjes hangen
O, als eieren zoo groot:

of

Wij zaten laatst bij Saartje,
Die goede oude baker,
Die sprookjes kan vertellen
En dronken chocolade,
En aten vette wafels.

hebben de Hollandse jeugd in verrukking gebracht en werden door ouders en onderwijzers voor heel goede voor de kinders geschikte versjes gehouden.

Maar die dagen zijn voorbij, want wij zij nu ook o zo slim geleerd en verstandig: en onze kinders ook. Maar ik moet nu schrijven over van Alphen als dichter van 'n 11-tal onzer kerkgezangen.

Hieronymus van Alphen, geb. 1746, gest. 1803, was 'n zoon uit 'n aanzienlik geslacht, dat toen ter tijde te Gouda woonde. Hij studeerde in de Rechtsgeleerdheid eerst te Leiden, daarna te Utrecht, waar hij promoveerde in 1768 tot Doctor en werd daar advokaat. Zoals reeds is geschreven in het vorig nummer was hij 'n groot vriend van P. L. van den Kasteele, wat hij bleef tot in 1795 toen de politiek de vrienden scheidden. Van Alphen was en bleef Oranjeman en trok zich uit het openbaar leven terug omdat hij met de nieuwe toestand in het maatschappelik leven zich niet verenigen kon. In 1903 is hij overleden en heeft dus niet mogen beleven, dat liederen door hem gemaakt in onze Gezangbundel waren opgenomen. Van hem zijn Gezang 15, 20, 27, 51, 65, 87, 102, 103, 108, 126, 127 en 146.

Het zou onbillik zijn te zeggen, dat deze Gezangen niet tot de besten in de gehele bundel behoren. Ze zijn meest allen in Z. Afrika zeer bekend en geliefd, worden gaarne gezongen. waartoe ook de bekende gezangwijzen veel bijdragen. Uit die alle spreekt 'n innig godsdienstig gevoel en door de aangebrachte verbeteringen zijn ze alle geschikt voor onze kerkdiensten. Wenige zijn er onder onze gemeenteleden, die niet de ene of andere lieflike herennering hebben aan deze Gezangen. Hoe dikwijls hebben we niet in de koncentratiekampen gezongen Gezang 20:9? Van hoevelen kan niet getuigd worden, dat zij met stervende lippen gevraagd hebben te zingen

Als wij de doodsvallei betreen enz. Gez. 20:8, door de stervenden zelf menigmaal nog medegezongen. Dit vers wordt menigmaal bij de graven gezongen op verzoek van hen, die daar werden weggelegd?

Welk 'n berusting spreekt niet uit Gezang 27, dat ons herinnert aan 1 Petr. 5:7, "werpt al uwe bekommeringe op God, hij zorgt voor u."

En dan Gezang 51 en 65. Zijn er wel velen onder onze lieve kinderen Gods, die deze liederen niet kennen en zingen, die in 51:7 'n nagalm vinden van het eerste antwoord van de catechismus: voor wie Gezang 65 de uitdrukking is van hun hartelike liefde tot Jezus, gelijk Psalm 116 is het lied der liefde tot Jehovah voor de vrome Israeliet.

Wij deelden de vorige maand mede hoe van de Kasteele en van Alphen tot bekeering gekomen zijn. Doen ons Gezang 102, 103 niet verstaan, dat zijn vroom gemoed aangegrepen door zonderschuld, daarom te meer juichen kan in de herdenking van de zoendood der Heeren en dus ook opwekt om die dood te gedenken.

En dan Gezang 126 en 127 dat heerlik zingen van het lijden van Jezus, vooral 127:2, 3, welk lied in de lijdensweken bijna bij iedere dienst wordt gezongen. Hoe verkwikt het ons hart, als wij zo mogen zingen en hoe diep is als met onuitwisbare letters in ons hart geschreven:

Wij, schuldig, snood van God verdreven,
Wij bleven ver van Eden staan.
Maar 't kruis werd ons de boom van 't leven,
Die wees uw Vader zelf ons aan.

Gezang 146 is met recht 'n overwinnings-lied, in algehele overeenstemming met het Hemelvaartsfeest, dat in de gemeente aangeheven ons opwekt zoowel tot vreugde als tot geloof in en hoop op de eindelike zegepraal van Christus over de wereld.

Wanneer 'n man als van Alphen kan zingen:

Mijn verwachting zal niet wijken,
Niet bezwijken;
'k Sta als op een rots gegrond:
Jezus heeft mijn naam ten leven
Opgeschreven,
Hij, die nooit beloften schond,

dan kunnen wij verstaan, dat hij in vrede en vertrouwen kan heengaan naar de woning in 's Vaders huis, wat gebeurde de 2e April 1804.

V.B.

GESCHIEDENIS VAN DE NEDERDUITS HERVORMDE KERK IN ZUID-AFRIKA.

Door Ds. S. P. Engelbrecht.

Dit boek, op 'n gedeelte waarvan Dr. Engelbrecht zijn doctorstitel verkreeg verdient besproken te worden in de "Hervormer", opdat vele leden onzer kerk het koopen en lezen. Gebonden in 'n sterke linnenband, gedrukt op sterk papier met 'n mooie letter, is reeds het uiterlik 'n aanbeveling. Het is verkrijgbaar bij J. H. de Bussy, Amsterdam en Pretoria.

Tegenover het titelblad is 'n prachtig portret van Ds. D. van der Hoff, en aan het einde van de tekst tegenover de Bijlagen, een van prof. Ulrich Lauts, wie Dr. Engelbrecht noemt de vriend van Hollands Zuid-Afrika.

Het boek maakt bij het lezen niet de indruk van geleerdheid, zoals die veel verstaan wordt van duisterheid en moeielike stijd. eder die goed heeft leeren lezen en gewoon ontwikkeld is, kan het verstaan. Het is niet uitsluitend voor geleerden geschreven: men zou het 'n populair wetenschappelik werk kunnen noemen. Van grote arbeid, van zuivere nauwgezetheid van de schrijver legt het getuigenis af: de stof is zeer goed verwerkt en bewijst dat de schrijver zijn onderwerp goed machtig is geweest. Het is geschreven van dat standpunt waarop elk goed lid der Hervormde Kerk zich moet plaatsen, n.l. van liefde tot zijn kerk. Het is niet kleurloos in die zin dat men eigenlik niet weet bij het lezen welk het gevoelen van de schrijver is. Zonder aan tegenstanders te kort te doen voelt men toch bij het lezen: Dr. Engelbrecht heeft zijn volk, zijn Transvalers, zijn Hervormde Kerk lief en weet daarom ook het goed recht van zijn natie en zijne kerk te handhaven, waar nodig te verdedigen.

Wat dit boek werkelik zo belangwekkend maakt is dat Dr. Engelbrecht duidelik aantoont, dat de politieke omstandigheden van grote invloed zijn geweest op de kerkelike en niet omgekeerd. In dit nieuwe land was evenals dit overal in de geschiedenis gezien wordt onderlinge strijd-jaloersheid en ook verwarring: vooral, zoals nog in Zuid-Afrika veel strijd, gegroepeerd om personen. Verschil van beginsel was er weinig: strijd over en door personen zoveel te meer. Er was dan ook 'n Pretorius, 'n Potgieter, 'n Lijdenburg partij. Die partijen vonden ook hun voorstanders in het kerkelik leven zo goed als hun tegenstanders.

Duidelik wordt in dit boek in het licht gesteld, dat niet Ds. van der Hoff, de afscheiding van de Kaapse Kerk heeft gewild of bewerkt. Persoonlik had hij de band met de Synode willen bewaren. Maar het volk, de voortrekkers, op enige weinige uitzonderingen na wilden dat niet. Zij waren bang voor de invloed van de Kaapse Kerk, die onder de Engelse Regering stond, omdat zij bang waren voor Brittanje, van welk rijk zij wilden vrij zijn. Die vrees was zeker gegrond en men wordt er in versterkt door dat de heeren predikanten, Murray, Neethling, Foure en anderen als zij de voortrekkers bezochten niet nalieten de zegeningen van Brits bestuur en onderdanigheid aan de Britse vlag in hunne partikuliere gesprekken aan te prijzen. De diepste gedachte van de voortrekkers ook bij de stichting van hun kerk, die onafhankelik zou zijn van de Kaapse Kerk, was vrijheid en onafhankelikheid van Engeland. Zij hadden genoeg van Engelse politiek, Engels bestuur, Engelse zendelingen.

Van het allergrootste belang zijn evenwel de Bijlagen, n.l. 54 brieven van verschillende personen, die in die dagen zoveel in Holland als in Zuid-

Afrika van betekenis zijn geweest: hieronder zijn niet minder dan 19 door Ds. van der Hoff aan prof. Lauts geschreven, en enkele van de tegenstanders van mnr. van der Hoff, n.l. één van H. T. Buhrman, H. van der Linde, en J. W. Spruit, een paar van Smellekamp en enige van de heer J. J. H. Smuts. Deze brieven, geschreven door de in die tijd levende en handelende personen, geven ons niet alleen 'n beeld van hunne dagen, maar ook 'n portret van henzelven. Uit 'n brief leert men de mens kennen, zo goed als 'n gesprek dit ook doet, mits de lezer of de hoorder wat mensenkennis heeft En nu geven juist die brieven ons heel wat anders te kennen dan wij altijd geleerd hebben van de schrijvers, die over die dagen hebben geschreven Volgens hetgeen men ons opdiste, was Ds. van der Hoff 'n driftig, voor predikant ongeschikte man, 'n autokraat, die alleen eigen wil kende en doordreef: waren van der Linde, Buhrman en Spruit o, zulks brave en goede mensen. Lees nu eens hun brieven. Van der Linde, Spruijt, Buhrman weten geen woorden genoeg te vinden om Ds. van der Hoff te belasteren. Mnr. van der Hoff zwijgt over hen Terwijl die praatjes-makende heeren hun posten opgeven blijft mnr. van der Hoff bij zijn werk en zocht zowel de kerk als de school als de maatschappij te bouwen. Waar Spruijt, van der Linden, niets doen dan klagen daar spreekt uit Ds. van der Hoffs brieven dankbaarheid jegens prof. Lauts en medeleven met de mensen onder wie hij arbeidt.

Met het oog op wat deze studie en deze brieven ons leeren is het een nodig en goed werk, wat Dr. Engelbrecht heeft gedaan. Al te lang is de geschiedschrijving in Zuid-Afrika beheerst geworden door het eenzijdig standpunt dat Engelse en Afrikaanse schrijvers hadden ingenomen. Bronnen studie was er niet. Men praatte elkander na en bouwde op mededelingen die niet alleen eenzijdig, maar meestal onsimpathiek waren.

Wij Hervormden behoeven nu niet meer alleen na te schrijven wat Elpis en de Zuid-Afrikaan hebben geschreven. Ik verwacht zelfs dat wanneer Dr. Engelbrecht ook eens in de Rijks Archieven te Pretoria kan onderzoek doen, er nog wel meer te voorschijn zal komen dat 'n ander licht werpt op de geschiedenis en ons personen uit die dagen beter zal doen beoordelen.

V.B.

VAN ALLES EN NOG WAT.*

I.

D.F.E.

Wij schrijven reeds 1921. Wat vliegt de tijd toch snel daarhenen! Wij kunnen het nauweliks beseffen, dat het jaar 1920 reeds voorbijgegaan is. En toch is het zo. Voor de wereld in het algemeen zijn er niet veel opwekkende herinneringen verbonden aan het voorbijgesneld jaar. Het was 'n donker jaar vol bange gebeurtenissen—gebeurtenissen, die de beschaafde wereld op haar fundamenten hebben doen trillen. Staande aan het begin van 1920, heeft men 'n jaar van algemene voorspoed en vooruitgang voorspeld. Er werd allerwege geroepen: "Vrede! Vrede!" Was het om eigen angst voor de onbekende toekomst te verbergen, of was het omdat men nu werkelik geloofde aan de toekomst van 'n nieuwe dag, welke algemene vrede en voorspoed den volkeren baren zou Hoe het ook zij, in het voorbijgegane jaar heeft de wreld bange weeën doorleefd—oorlog, revoluties, hongersnood, pestilentie, arbeidsonlusten. En het nieuwe jaar heeft 'n kommervolle erfenis van zijn voorganzer ontvangen, waaruit heelwat onheil nog voortspruiten kan.

Een blik op de internationale verhoudingen, die gebaseerd zijn op onderling wantrouwen en haat, baart zorg. Meer nog. In vele landen zijn de binnenlandse aangelegenheid, vooral op staatkundig en ekonomies gebied, van die aard, dat de vrees voor ingrijpende stoornissen niet van alle grond ontbloot is. Welk 'n kommervolle erfenis heeft het jaar 1920 achtergelaten! Wat kan de toekomst niet nog baren!

Ook voor ons land was het voorbijgesneld jaar niet 'n jaar van kennelike voorspoed en ongemengd geluk. Droogten en wat dies meer zij hebben ons land geteisterd en de ekonomiese toestand aanmerkelik benadeeld. De pestilentie heeft opnieuw, hoewel in mindere graad, gewoed en talrijk kostbare levens afgesneden. Politieke verdeeldheid—op zichzelf 'n heel natuurlik en zelfs gezond verschijnsel—heeft de innerlike eenheid van ons wantrouwen, verwijdering en verbittering met kwistige hand rondgestrooid. Onze nationale godsdienstzin is verflauwd.

Doch waartoe zou ik meer biezonderheden gaan opsommen? Was het u ook niet onwillekeurig alsof de wereld in het algemeen met een zucht van verlichting afscheid heeft genomen van het oude jaar Het jaar 1920 is voorbij—wat geleden is, is geleden; wij zijn klaar met het oude jaar.

Klaar?.... Neen! Het oude jaar heeft 'n erfenis voor het nieuwe jaar achtergelaten—'n erfenis, die ons nog verbindt aan het verleden en die ons voorts met zorg voor de toekomst vervult. Met bange zorg, ja, tenzij wij naar boven zien. Het nieuwe jaar moge de wereld in 'n hopeloos chaotiese toestand gevonden hebben, maar wie opwaarts ziet, weet, dat "de Here regeert."

Zie, 'n blik naar boven brengt rust en kalmte. De Here regeert. Hij zit verheven boven alle verandering en wisseling, ja, en boven al het woelen en warren der nietige mensekinderen. Hij regeert. Hij zit aan het roer der wereld. Hij bestuurt het al. Waarom zou dan vrees of kommer ons het hart beklemmen en benauwen? De toekomst is ons onbekend, ja, maar niet onzeker, want zij ligt algeheel in de hand des Almachtigen. En zo treden wij dan het nieuwe jaar goedsmoeds in en juichen met de Psalmist—al moge de schijn daar tegen zijn—"de Here regeert......de aarde verheuge zich!"

Voor droeve zwartgalligheid is er in de Christelike godsdienst volstrekt geen plaats. Ook niet wat de onbekende toekomst aangaat. De Schepper der wereld toch is ook de alwijze Onderhouder en Bestuurder daarvan. Hij regelt en bestuurt het lot, zowel van enkelingen, als van volkeren. Zonder Zijn wil of weten valt zelfs geen musje ter aarde. Waarom dan gevreesd voor de toekomst, alsof zij ook maar enigszins zou afhangen van de grillen van 'n onverbiddelik noodlot?

Het jaar 1921 heeft veel droevigs geërfd van zijn voorganger. Het zij zo. Doch 1921 ligt volkomen in Gods Vaderhand. "Rust mijn ziel.... uw God is Koning"—zekere waarheid; blij vooruitzicht! God is ons nog altijd 'n toevlucht en sterkte, daarom niet gewanhoopt, niet gevreesd! Mogen wij allen dit nieuwe jaar met 'n gevoel van kinderlike afhankelikheid van God, ja, maar daarbij ook met 'n gevoel van kinderlik vertrouwen op God binnentreden.

PERSOONLIKE ZAKEN.

De WelEerw. heer S. P. Engelbrecht, Theol. Doctor, is door de Kommissie van Eksamen tot de Evangeliebediening in de Nederduits Hervormde Kerk van Zuid-Afrika toegelaten en door de Kommissie der Algemene Kerkvergadering in de kerk beroepbaar verklaard

NACHTMAALS-VIERINGEN IN JANUARIE 1921.

29 en 30 Januarie te Standerton.

KERKDIENSTEN VAN Ds. JAC. VAN BELKUM.

Zondag, 23 Januarie: te Heidelberg v.m. 10 uur, 's avonds 7.30. Dienstdoende ouderling: Br. T. B. Bierman, diaken D. S. Bekker.

Zondag, 30 Januarie: te Trichardtsfontein, Nachtmaal.

Zondag, 7 Februarie: te Heidelberg v.m. 10 uur, 's avonds 7.30. Dienstdoende ouderling: D. J. Strijdom, diaken O. A. Strijdom.

Zondag, 14 Februarie: te Heidelberg v.m. 10 uur, 's avonds 7.30. Dienstdoende ouderling: J. S. Smit, diaken J. H. van der Westhuijzen.

Zondag, 21 Februarie: te Balfour vm. 10 uur, te Heidelberg 's avonds 7.30.

Wij vestigen de aandarcht op het onderstaande schrijven van Nederlandse vrouwen, dat wij in een der Afrikaanse koeranten vonden:

HET LIJDEN VAN DUITSE VROUWEN.

Het volgende schrijven van de Nederlandse Vrouwebond tot verhoging van het zedelik bewustzijn verschijnt in de bladen van Nederland:—

Even als zeker al uw kiezers is ook de "Nederlandse Vrouwebond, tot verhoging van het zedelik bewustzijn", ten diepste getroffen, door het ljden dat de Duitse vrouwen in het bezette gebied te verduren hebben door de Franse koloniale troepen. De berichten dienaangaande, welke nu en dan tot ons doordringen, vervullen ons met ontzetting, maar beter nog dan vroeger, kunnen wij ons de vreselike toestanden indenken, sedert ene brochure ons dezer dagen werd toegezonden, die het licht laat valln op meer dan ergerlike feiten, waaraan onze Duitse zusters zijn blootgesteld.

Die brochure, getiteld "Farbige Franzosen am Rhein', ein Notschrei Deutscher Frauen," bevat tal van goed gedokumenteerde, door dokteren en overheidspersonen ondertekende mededelingen, zo vreselik, dat het lezen alleen ons met schrik vervult. Wat moeten dan niet de gemoedservaringen zijn van de arme slachtoffers! Eerbare gehuwde vrouwen, sommigen zelfs van gevorderde leeftijd, fatsoenlike jonge meisjes, kinderen, niemand is veilig, ja zelfs kleine jongens vallen als slachtoffer. Wij lazen van ventjes van zeven jaar waarvan één, in de ouderlike woning het moest ontgelden!"

Trouwens, binnenshuis is men ook niet veilig. Een vrouw vertelt, hoe zij, nadat er gescheld was, hare huisdeur ging openen, en zich tegenover 'n kleurling bevond, die haar naar binnen duwde, tot in haar keuken, daar haar eigen broodmes nam, waarmee hij haar dreigde, en...... het ergste laat zich denken.

Vrouwen en meisjes, die zich naar hun werk begeven of kinderen op weg naar school, worden dikwels door twee of meer zwarte soldaten aangehouden met messen en revolvers bedreigd, vaak geslagen met geweerkolven, als zij zich verzetten, —en aldus—mishandeld—aan hun lusten prijs gegeven! Het stuit ons tegen de borst verdere biezonderheden aan te halen, het ene geval is afschuweliker dan het andere. 'n Enkele keer slechts wordt melding gemaakt dat de Franse militaire autoriteiten de schuldigen straffen en het voorgevallene betreuren, maar ook wordt in de brochure de cyniese uitdrukking aangehaald, "die mensen zijn nu reeds 2½ jaar van huis, en moeten zo iets hebben", wat aan 'n meisje werd toegevoegd, die zich kwam beklagen, bij 'n Frans offisier, onder bijvoeging, dat de zwarte troepen het biezonder op blonde vrouwen voorzien hadden. Maar genoeg over deze onzegbare gruwelen. In de voorrede zeggen de schrijfsters: Wie deze bladzijden leest, zal de tegenzin begrijpen, die ons lang weerhouden heeft, deze feiten mee te delen; want wat wij gaan vertellen is onze schande, maar tevens de belediging, geheel het Europese vrouwelike geslacht aangedaan!" En wij voegen er aan toe: "en dat in z.g.n. vredestijd!" Toen de oorlog nog woedde, heeft de Franse pers,—en terecht—met verontwaardiging gesproken over "de oorlogskinderen" van Duitse soldaten en Franse vrouwen.—En wat geschiedt nu in het overwonnen land?!....

De Duitse vrouwen vestigen hun hoop op het overige Europa, opdat invloed op Frankrijk kan worden geoefend, om de koloniale troepen, door Europese soldaten te doen vervangen. Maar in plaats van aan de smeekbede gehoor te geven, is juist in de laatste tijd het aantal kleurlingen aanzienlik vermeerderd, en... men blijft in Frankrijk doof!

Integendeel verzocht de Franse regering aan de Duitse stad-administraties, ter voorkoming der verkrachting hunner vrouwen en meisjes, bordelen voor de kleurlingen in te richten. Deze vordering werd b.v. gesteld door de Franse regering te Mainz, Ems, Ludwighafen en Wiesbaden.

"Daaraan te voldoen, zou natuurlik niet de misdaad tegen het blanke ras uitwissen, maar haar zelfs op de meest cyniese wijze handhaven en goedkeuren."

Geheel onder de indruk, van wat er zo nabij onze grenzen geleden wordt en waar tegenover wij, vrouwen, machteloos staan, wil tans "de Vrouwebond tot Verh. van het Zed. bewustzijn" het initiatief nemen, om de bemiddeling van de Volkebond in deze te verzoeken, en roepen daartoe alle vrouwenverenigtngen van Nederland op, van elke richting en kleur, om adhaesiebetuigingen in te zenden aan het adres van Mevrouw Weerts, ten Hovestraat 54, te 's-Hage, waartoe de gelegenheid opengesteld blijft tot 1 November e.k. Langer willen wij niet wachten daar de zaak haast heeft, en hoe eerder ons protest weerklinkt, hoe beter.

Ned. Vrouwenbond tot verh.,
v.h. zedelik bewustzijn.

Zal er niet door de Hoofdbesturen der Afrik-Christelike Vrouwen, Vereniging, der Afrikaanse Vrouwen Federatie of de Vrouwen Nationale Partij of enige andere vrouwen vereniging iets worden gedaan om dit protest te steunen?

Daargelaten de schande, waarmede 'n eervergeten onderdrukker het Duitse volk zoekt ten onder de brengen, moeten toch de Z. Afrikaanse vrouwen opkomen tegen de schaamteloosheid waarmede 'n zogenoemde beschaafde, Christelike blanke natie alle zedelikheid met voeten trapt. Laten de vrouwen in Z. Afrika toch willen verstaan dat de schande de Duitse vrouwen aangedaan, de ellende die haar treft, ook schande en ellende is voor alle beschaafde christelike blanke vrouwen die eensgezind haar protest daartegen moeten laten horen. Wie neemt hier het voortouw?

NACHTMAAL TE HEIDELBERG, 24 en 25 Des., 1920.

Het wil ons voorkomen dat de Kerstfeest-Nachtmalen niet meer door de gemeenten gewaardeerd worden: bij enkelen misschien, bij de meesniet. 'n Paar jaar hebben wij het Nachtmaal verplaatst naar Januarie: nu hadden we het weer in Desember. Is dit toe te schrijven aan het feit dat vele leden onzer kerk de Dingaansfeesten bijwonen en dan geen lust meer hebben om 25 Desember weer naar kerk te gaan. Of wil men het Kerstfeest meer en meer maken tot 'n feest van uitgaan en pleizier maken? Voor de leden der gemeente Heidelberg, die thuis zijn gebleven, is

dit 'n grote schande geweest. Zij zijn beroofd geworden door eigen schuld van het genot om te luisteren naar de prediking van den heer P. J. J. Venter, kandidaat in de Theologie. Hij is de eerste jong man van onze kerk die door de kerk in Zuid-Afrika is opgeleid, 'n leerling van het T. Universiteitkollege, en prof. Ds. Greyvensteijn. Wel heeft ook prof. Ds. Muller, de predikanten Kuhn en Prinsloo opgeleid, maar dit kan meer als 'n private opleiding worden beschouwd, onder goedkeuring van de kerk.

Wij menen dat wij met recht ons kunnen verblijden over de opleiding van de heer P. J. J. Venter. Zijne prediking was zeer goed, in aanmerking genomen dat het de eerste maal was dat hij de kansel beklom voor de gemeente. Men luisterde met aandacht en vele kerkgangers hebben geetuigd dat zijn prediking hen had getroffen en geboeid. Daarom is het temeer te betreuren dat de gemeente niet buitengewoon goed was opgekomen. De kerkeraad had gehoopt en ook moge verwachten, dat daar het goed bekend was gemaakt, er meer belangstelling zou zijn geweest.

De heer Venter hoopt binnen 'n paar maanden beroepbaar te zijn. De kerkeraden die 'n eigen leraar begeeren, hebben nu 'n gelegenheid 'n zoon der kerk, goed geleerd, ijverig en naar het zich laat aanzien, 'n goed prediker te krijgen. Wij hopen dus dat hij niet lang ledig aan de markt zal staan.

Er is door de kerkeraad besloten om met April Nachtmaal 'n bezaar te houden voor de kerkelike fondsen, en ook de hulp der zusters daarvoor in te roepen. Wij hebben veel nodig en hopen dat allen zullen bijdragen naar vermogen.

* * *

NACHTMAAL TE ERMELO.

Het Nachtmaal te Ermelo gevierd op 8 en 9 Januarie 1921 bracht 'n grote blijdschap omdat Vrijdag en Zaterdag daar 'n gezegende regen viel. Die regen was echter ook oorzaak dat de opkomst kleiner was dan gewoonlik in deze gemeente het geval is. Ds. J. van Belkum leidde al de diensten, sprekend Zaterdag over Matth. 18:23, Zondag v.m. over Psalm 23; Zondag nam. over de Catechismus; en Zondag avond over Lucas 12:35. Er was ook een kleine kinderkerk 's middags half zes, meestal bijgewoond door de dorpskinders. De konsulent had de vorige maal opgegeven te leeren Gezang 27, voor de kleinsten het eerste versje en voor de grooten het gehele lied. Het was liefelik om t horen hoe goed allen hun versjes geleerd hadden, vooral omdat dit Gezang niet een der gemakkelikste is om te leren en te verstaan.

De doop werd bediend aan 5 kinders.

De kerkeraad heeft besloten tenders te vragen voor banken in de kerk, die hoog nodig zijn, waarvoor men bij het volgend Nachtmaal door 'n bazaar-kollekte geld bijeen verzamelen wil.

KERKVIERING TE JOHANNESBURG.

Wij hebben het voorrecht gehad om op 19 Desember 1920 Dr. S. P. Engelbrecht, na zijn terugkomst uit Holland, waar hij zeven en een half jaar heeft gestudeerd te horen. 's Morgens preekte hij in de Duitse school over Psalm 29:4. Eén ding heb ik van de Heere begeerd dat zal ik zoeken, dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis der Heeren. Deze prediking was ernstig: het was als hoorde ik de gebeden van de doctor en ook andere daar in de vreemde opgaan tot de Heer. Slechts een ding begeerde ik van de Heere, om weer in mijn moederland met mijne volk in het huis der Heeren te mogen zijn. God heeft zijn bede en die van anderen gehoord, en hem teruggebracht. Wij danken daarvoor de Heer.

Z.Eerw. heeft ook 'n buitendiendst gehouden waar ik, van wege de grote afstand niet tegenwoordig kon zijn. 'n Grote schare vulde de kerk te Vrededorp, waar Z.Eerw. des avonds preekte over de tekst Philipp 3:14, maar één ding doe ik: vergetende hetgeen achter is, en strekkende mij tot hetgeen voor is, jaag ik naar het wit der roeping God tot de prijs, die boven is in Christus Jezus, onze Heer! Mogen er meer zulke jonge mannen wezen, die zich voor leraar willen laten opleiden, opdat er meer arbeiders in Gods wijngaard komen.

Ook hebben wij op 25 en 26 Desember ons Kerstfeest Avondmaal gehad. Bij de Voorbereidingsdienst heeft Ds. Brandt gepreekt naar aanleiding van Lucas i. Zie de dienstmaagd des Heeren: mij geschiede naar Uw Woord. De Avondmaalsdienst werd gepreekt over Lucas 2:7. Zij baarde haren eerstgeboren Zoon, welke prediking zeer ernstig was. Namiddag werden 5 kerkeraadsleden bevestigd en 7 kinders gedoopt: de tekst was Matth. 18. De ouderlingen en doopouders werden zo ernstig vermaand in gloedvolle woorden. Bij de dankzegging werden wij bepaald bij de woorden Lucas 2:11: Vrees niet, want zie ik verkondig u groote blijdschap.

Op Oudejaarsavond hadden wij ook dienst over Lucas 12:35, de lendenen omgord en de lampen brandende, en werd ons getoond, hoe wij klaar

moeten zijn tot werken, dienen, kampen en scheiden. Het oude jaar met zijn kommer en moeite is ten einde.

Moge God geven dat het nieuwe jaar ons meer geestelik leven en voorspoed brengt.

J.J.H.

GEZAG.

De Hongaarse Liberale Staatsman Apponyi heeft dezer dagen opgemerkt, dat God de wereld met het kommunisme bezocht, omdat de liefde zozeer verstierf: dat zijn volk en andere volkeren door de verschrikkingen der revolutie heen moesten, omdat het gezag geen steunpunt meer had in de konscientie. Zo kon de morele en materiele katastrophe niet uitblijven.

Deze staatsman kende geen andere uitkomst dan deze, dat de volkeren weer het gezag erkenden, als onmisbare voorwaarde voor de vrijheid.

Een Anti-revolutionaire zegt hetzelfde. Alleen hij bedoelt dan, dat Overheid en volk beide zich allereerst zullen buigen voor het gezag Gods. Anders mist de erkenning van het gezag alle bodem en kan het geen schuts voor de vrijheid zijn.

Een liberaal staatsman van grote naam in ons land heeft eens gezegd, dat de partij van het gezag kon bogen op eeuwen van ervaring.

De toepassing van de beginselen der revolutie dagtekende nog slechts van voor betrekkelik korte tijd. Men verkeerde dus in een beginstadium.

Men had nog te strijden tegen 'n machtige tegenstander en zich te hoeden voor al te grote verwachtingen.

De Europese volken zijn sedert dat woord rijker in ervaring geworden. Het is 'n bittere ervaring geweest.

Wij moeten nimmer vergeten, dat wij steeds nog leven in de eeuw van de doorwerking van het revolutie-beginsel van 1789. Het gaat nog steeds om het trekken van de konklusies.

Het is niet waar wat van zekere zijde wordt gepredikt, dan onze tijd met de beginselen van 89 gebroken heeft en nu weer voor heel wat nieuws staat.

Het nieuwe ligt alleen hierin, dat de individualistiese tendense enigermate week voor 'n socialisties streven, maar het beginsel bleef hetzelfde.

Wij blijven op de heilloze weg en naderden alleen maar meer tot de afgrond, die tans ook door vele aanhangers der revolutie wordt gezien en gevreesd. De boze lijn is verder doorgetrokken. De giftige vrucht meer gerijpt.

Wat bleek tans? Dat de mens in revolutionaire vrijheid niet leven kan.

Zo komt er weer 'n pleidooi voor het gezag.

Maar men vergeet niet, dat, als dit gezag niet gebonden wordt aan het goede beginsel, het evenzeer als de vrjheid zal ontaarden in despotisme. Men moet zelfs vrezen, dat de reaktie op het geweld der revolutie Europa terug zal voeren tot dwingelandij.

Wat redden kan is: de erkenning van het gezag Gods.

Dan is het gezag veilig en de vrijheid zeker.—("De Standaard.")

MEDEDELINGEN VAN DE ADMINISTRATEUR.

Almanak.—Er zijn 85 briefkaarten uitgezonden, die met opgave van het verlangde aantal terug verwacht werden; daarvan zijn maar 54 teruggekomen. Het gevolg is dat maar 3,300 Almanakken besteld werden. Andere jaren lieten wij 4,000 drukken en kwamen altijd te kort; dit jaar werden er 5,000 gedrukt en nu blijft amper de helft onverkocht. Bovendien werd door vele gemeenten minder besteld dan in vorige jaren. Om 'n voorbeeld te noemen: Een gemeente met ruim 3,000 lidmaten bestelde vroeger 300 Almanakken, wat toch reeds weinig is, en nu ruim 100; 'n andere gemeente nam vroeger 600 of 700 Almanakken en verminderde het aantal ook aanzienlik. Als men nog Almanakken verlangt, laat men dan toch zo spoedig mogelik bestellen. De prijs is maar min, een shilling per stuk, en de Almanak is beter van inhoud en uitvoering dan vorige jaren.

Zondagschool-Roosters.—Ook voor deze zijn weinig aanvragen ingekomen. Het schijnt dat er niet in alle gemeenten Zondagscholen zijn, want wij ontvingen slechts bestellingen uit omtrent zestien gemeenten, terwijl ons Kerkgenootschap omtrent veertig gemeenten telt. Zo hebben wij nog maar ruim de helft van de gedrukte voorraad verkocht. Nieuwe bestellingen zullen dadelik uitgevoerd worden.

Betalingen.— Willen de kerkeraadsleden en zij, die Almanakken bestelden, toch zo spoedig mogelik het geld er voor sturen? De drukker moet betaald worden, en velen verzuimen geheel en al hun verplichtingen na te komen.

DE NOOD IN DUITSLAND EN MIDDEN-EUROPA.

Verantwoord in Desember £126 15 1
Daarna niets ingekomen.

Wij geven hieronder twee foto's van Duitse kinders die honger lijden tengevolge van gebrek aan melk en vet. Die foto's zijn afbeeldingen van kinders zoals wij ze ook in de koncentratie-kampen gedurende 1900-1902 hebben gezien. Men berekent dat er in de eerstvolgende maanden 1,000,000 (één miljoen) kinders door honger zullen omkomen. Protesteeren tegen de wreedheid en schandelike mishandeling van Duitse vrouwen

en kinders door de overwinnaars baat niet. Frankrijk en Engeland's regeringen luisteren er niet naar, niettegenstaande Fransen en Engelsen in de Europese koeranten er over schrijven en hun verontwaardiging te kennen geven.

Het is daarom dat wij nog aanhouden met giften te vragen voor die ongelukkigen en allen die nog lijsten hebben dringend verzoeken ze zo spoedig mogelik met het gekollekteerde geld op te zenden.

INWENDIGE ZENDING.

Verantwoord in Desember £85 1 8
In Desember niets ontvangen.

Wij hebben 600 lijsten uitgestuurd. De meeste kerkeraadsleden hebben niets gedaan: velen weigeren iets te doen om het woord Zending.

't Is toch al te treurig.

VAN BELKUM.

VOOR DE ZONDAGSCHOOL.

JOHANNES DE DOOPER TWIJFELT.

Tekst: Luk. 7:22. Lied: Gez. 112;6. Lees: Luk. 7: 18-35.

Die kinders weet, dat die Heere Jezus as die seun van God baja wondere gedoen het. Die grootste wonder was, om een wat gesterf het weer levendig te maak. Te Nain het Hij die eenigste seun van een weduwe levend gemaak; baja mense het dit gesien, onder hulle was ook een paar disciples van Johannes die Dooper.

Johannes die Dooper was die tijd in die tronk, die goddelose koning Herodes het hom in die tronk

gesit. Die discipels van Johannes kom bij hom en vertel hom van al die groote wonders wat die Heere Jezus doen. Hierop stuur Johannes twee van zijn discipels naar die Heere Jezus, met die boodschap of die Heere Jezus die Messias is of dat Hij nog sal kom? Die discipels gaan toe naar die Heere Jezus. Toe hulle bij die Heere Jezus kom, vertel hulle Hom dat Johannes die Dooper hulle gestuur het, om Hom te vra of Hij wel die lang verwachte Messias is. Op die oomblik was daar baja mense bij die Heere Jezus en onder hulle was baja siekes, blindes en kreupeles en die Heere Jezus genees hull algar. Die Heere Jezus sê toe vir hulle gaan nou terug na Johannes en vertel hom alles wat julle gesien en behoor het, die blindes sien, die kreupeles loop, die melaatse word gesond, die doowes hoor, die dooies word opgewek, en aan die arme word die Evangelie verkondig.

Wonderlijk, nie waar kinders, dat Johannes die voorlooper van die Heere Jezus, die man wat Hom gedoop het, wat sulke mooie woorde van Hom

gepraat het, nou twijfel! Maar, ons moenie vergeet nie die toestand waarin Johannes verkeer, hij sit in een onderaardse cel, alleen! Met die dood voor oge! Dit is een vreeslijke toestand, hij voel hom amper van God en mens verlate. Nou kom die duivel om hom te versoek, as hij kan, om Johannes te laat val. Die duivel het dit met die Heere Jezus geprobeer, en het die nederlaag gelij, vir een oomblik word dit donker vir Johannes, maar die Heere waak oor hom en spoedig daarna word dit weer lig. Zo gaat dit ook soms met ons, maar die Heere sorg, Vertrouw alleen op Hom, Hij help seker!

Toe die boodschappers van Johannes vertrek het, hou die Heere Jezus een rede oor Johannes die Dooper. Johannes is, seg die Heere, Elia, die sou kom soals Maliachi voorspel het.

Hij was een groot Profeet die sij werk getrouw gedoen het, hij was nie bevrees vir koningen of vorste, vir arm of rijk, aan alle het hij die boodschap van sij Heer gebreng, maar in die koninkrijk Gods is die minste meer dan hij. Heerlijk om die geetuigenis van die Heere oor Johannes te hoor. Die koning het hom in die tronk gegooi, maar die Heere Jezus beschouw hom as een van die grootste profete. Dikwils doet die mense ons kwaad en praat sleg van ons, maar dit is nie die vraag wat hulle zê, die vraag is wat die Heere van ons dink. Die mense wat daar gestaan het en dit gehoor het, was daar baja wat die Heere geprijs het, vir daardie woorde, maar partij het kwaad geword en weggestap, waaronder was een klomp fariseers en wetgeleerde. Die Heere Jezus gaat intusse verder met sij toespraak en se bij wie sal ik die mense van ons tijd vergelijk? Hulle is net soas kinders wat op die mark sit, en die een die ander toeroep: Ons het op die fluit gespeel en julle het nie gedans nie, ons het julle treurige liedjies gesing en julle het nie gehuil nie. Johannes die Dooper het gekom, in die woestijn gelewe op sprinkhane en wilde heuning, hij het nie brood geëet en ook nie wijn gedrink nie, en julle sê hij het die duivel. Die Heere Jezus as Zoon des Mensen het gekom etende en drinkende en julle se daar is een mens wat een vraat en wijnsuiper is, een vriend van tollenaars en sondaars. Die Heere Jezus bedoel hiermee, dat mense nooit tevrede is. Die een is te kwaai, die ander is te sag. Hull wil nog die Heere Jezus, nog Johannes die Dooper hê. Die mense het die sonde te lief, hul wil die verkeerde pad nie laat staan nie. Kinders, luister tog naar die woord van die Heere, wie dit ook breng. In die Sondagskool, in die dagskool, in die huis, in die kerk. Verlaat die sonde en dien die Heere. Baja mense maak aanmerking op die man wat die boodschap bring, net omdat hulle nie wil luister nie. Die mense wat die Heere stuur kom nie in hulle eie belang, hulle kom alleen om hulle hoorders tot die Heere te breng! God die Heere helpe die lieve kinders om te doen wat die Heere wil!

13 Februarie.

JOHANNES DIE DOOPER WORD MARTELAAR.

Teks: Markus 6:20. Lied: Ges. 3:2. Lees: Markus 6:14.

Die goddelose koning Herodes hoor van die wonderwerke wat die Heere Jezus doen, toe hij dit hoor skrik hij en roep uit: Dit is Johannes die Dooper wat ik dood gemaak het, hij het van die doode opgestaan. Wat was gebeur? Herodes het Johannes die Dooper soas ons weet in die tronk gesit, omdat Johannes die Dooper hom bestraf het om sij sonde! Die sonde wat Herodes gedoen het was dat hij sij wettige vrouw verlaat het, en met die vrouw van sij broer getrouw het. Herodes het plan gemaak, om Johannes te dood, maar was bang dit te doen, want hij het geweet, dat Johannes een profeet was, opreg en regvaardig. Dikwils het Herodes vir Johannes laat roep, dan moes hij hom vertel van die Heere Jezus en van die dinge van die Koninkrijk Gods. Maar hoe terurig, hij het naar al die waarhede geluister, maar tog sij sonde nie laat staan nie. Hoe dikwils maak kinders ook so. Hulle ouers waarskuw hulle, vermaan hulle, hulle luister, maar daar blij dit bij. Och! kinders, doet tog wat ouwers of onderwijsers julle vertel. Slaat nooit hulle vermaningen in die wind, want later sal julle daar berouw van hê en dan is dit te laat. Een rukkie daarna het Herodes verjaar, hij het al die generaals en raadshere gevra om hij hom te kom eet; hij het een groot maaltijd vir hulle laat klaarmaak. Die saal was pragtig, kos en drank vol op. Aan die hoofd van die tafel sit Herodes, lanks hom sit sij generaal, dan een hele rij offisiere, verder om die tafel al die voornaamste mense van Galilea. Waarom is hier so baja offisiere? Kinders daar is oorlog. Die skoonvader van Herodes het oorlog teun hom verklaar, omdat hij sij dogter so skandelijk behandel het. Maar wat steur die goddelose koning hom daaraan? Hij denk net aan eet en drink. Toe die maaltijd amper afgeloop was, en algar amper dronk was, kom die dogter van Herodias, Salome, binne om te dans. Toe sij klaar was met ronddraai, was Herodes so opge-

neem met haar dans, dat hij haar beloof, alles te ge wat sij vra, al is dit ook die helfte van sij koninkrijk. Salome gaat na haar moeder, om haar raad te vra. Die moeder raai haar om die hoofd van Johannes die Dooper te eis. Terstond hardloop sij terug. Staan voor die koning, en sê: ik wil dat julle mij dadelijk bring, op een skotel, die hoofd van Johannes die Dooper. Nooit het die koning so iets verwag, in sij brooddronkenheid het hij die belofte gemaak, maar nou moet hij die belofte hou, hoe swaar ook al. Sij generaals en die andere grotes het die belofte gehoor en nou kan hij nie terug terk nie. Daarom kinders moet ons altijd voorsigtig wees wat ons belowe en nie somaar makkelijk beloftes maak nie. As ons eenmaal iets beloof het dan moet ons, ons beloftes hou. Daadlijk stuur die koning een van sij soldate, om Johannes te onthoof. Hier siet ons die gevolge van dans, in een dansplek word nie die Heere, maar die duiwel gedien, daarom moet die kinders daar nooit heengaan nie! Die goddelose Herodias krij nou een kans om haar op Johannes die Dooper te wreek. Die arme dogter word die instrument van die slegte moeder. Hulle sit nog aan die tafel, toe die man met die hoofd van Johannes die Dooper daar inkom. Wat 'n skouwspel! Die pragtige saal, al die drank en kos, al die vroolijkheid, en —die Dood! Johannes in sij onderaardse sel, sit daar alleen. Dage en nagte gaan voorbij, maar daar kom geen verlossing. Hij wag, maar dit blij donker. Daar hoor hij voetstappe sij sel nader, dit is nie die tijd om kos te breng nie. Wat sou dit wees? Sij verlossing? Sou Herodes hom weer laat roep? Wat gaan gebeur? Sij seldeur gaat oop, die bewaarder is vergesel van die beul; met een swaard in sij hand. Johannes weet wat gaat gebeur: Hij moet sterf! Sonder vrese gaat hij saam, leg sij hoofd op die blok, en, dit is voorbij. Vreeslijk roep ons uit, om so onskuldig te moet sterf. Maar kinders, Johannes is gelukkig. Hij is bij sij Heere! Verlos uit alle smart en pijn. Ons gun Herodias, Herodes, Salome, hulle rijkdom, hulle plesier dit sal nie lang meer duur, of ook Herodes met sij goddelose vrouw sal moet afskeid neem, van al hulle prag en praal, en sal dan ook moet verskijn voor die Heere! en die onskuldige bloed van Johannes roep om wraak! Want kinders, op onreg en onregvaardigheid kan nooit geen segen rus nie, dit sal Herodes en Herodias ook ondervinde. God regeer! Wat een vreeslijke tijding vir die discipels van Johannes, toe hulle hoor van die dood van hulle meester. Want hulle het hom baja lief gehad, en dit was vir hulle een vreeslijke slag. Daadlijk, gaat hulle sij liggaam haal om dit te begrave. Hulle is nie bang, om na Herodes te gaan om die liggaam te vra nie, hulle is trouw aan hulle meester en vriend tot sij dood. Kort daarna breng hulle ook vir die Heere Jezus die tijding van sij dood!

20 Februarie 1921.

ELIA.

Tekst: 1 Koningen 17:1. Lied: Ps. 25:2. Lees: 1 Koningen 1-24.

Die koning wat oor Israel regeer in die dage is Achab, sij vrouw was Izebel, hulle was altwee baja goddeloos. Op een sekere dag toe hulle in hulle paleis sit Achab op sij troon, Isebel aan sij regterhand, kom daar een vreemdeling die saal binne, staan voor die troon, en roep: so waaragtig as die Heere die God van Israel leef, Wiens profeet ik is, indien in die volgende jare douw of regen op die aarde sal val. Wie is die vreemdeling? Dit is die profeet Elia. Wie sij ouwers is weet ons nie. Alleen weet ons dat hij uit Galilea kom, en dat die Heere hom gestuur het. Hij word gestuur, om Gods oordeel oor Achab's en Izebel's goddeloosheid aan te kondig. Dit is die roeping van die profeet, en ook van die predikant, om Gods woord te breng aan iedereen sonder aansiens des persoons, al kos dit hom sij lewe. Daadlijk nadat hij sij boodskap gebring het, stuur die Heere hom weg. Die Heere stuur hom, na die beek Krith, een klin spruitje tusschen twee berge bij die Jordaan. Die rede waarom die Heere hom wegstuur, is dat Achab hom wil dood maak; nou het die profeet water om te drink, maar waar sal hij kos krij? Maar ook hier sorg die Heere. Die rave sal vir hom die nodige voedsel bring. Elke morre en elke aand bring die rave hom brood en vlees. Wonderlijk, nie waar kinders, dat ook die vools moet luister naar die bevele van die skepper. Dit was seker voor Elia een wonderlijke gebeurtenis, toe die eerste morre, die rave daar aan kom gevlieg, die een met brood en die ander met vlees. Tot versorging van sij knegte en kinders, maak God gebruik van watter middel hij wil, want alles staat gereed tot sij dienst. Die hele Bijbel leer ons, om slegs op die Heere te vertrouw. Daniel was in een kuil bij hongerige leeuws opgesluit, en hulle doen hom geen kwaad. So sorg die Heere altijd vir sij dienstknegte. Maar wat gebeur? Die spruit droog op, want die reent val nie meer nie. Dit was een sware beproeving vir Elia se geloof. Maar die Heere het uitkomst vir hom. Gods bevel komt andermaal tot Elia: Ga heen naar

Sarfat, dat nabij Sidon ligt, daar het Ik een weduwvrouw gebied om vir jou te sorg. Daadlijk gehoorsaam Elia aan dit gevel. Een van die mooiste karakter trekke van Elia was, sij gehoorsaamheid aan die Heere. Een van die grootste lesse wat elke kind moet leer is gehoorzaamheid. Gehoorsaamheid aan God en Gods woord, aan ouders en onderwijsers.

Toe Elia bij sarfat kom, siet hij een vrouw besig om hout op te tel, hij gaat daadlijk naar haar toe en vra, gee mij tog een bietje water om te drink. Toe sip dit gaan haal, roep hij haar agterna: bring mij tog ook een stukkie brood. Hierop antwoord sij, dat sij geen brood in huis het, sij het net die hout kom optel, om vir haar en haar seun een roosterkoek te gaan maak, en dan moet hulle sterf van honger. Elia antwoord haar, moenie vrees nie, maak eerst vir mij een klein koekkie, bring die hier, dan vir jou en jou seun, want die Heere het belowe, dat die meel en die olie nie sal opraak nie tot die dag wanneer dit weer sal reent. En, soas Elia beloof het, het dit ook gebeur, op die wijse sorg die Heere vir weduwes en wese. Nou gebeur daar egter een treurig iets, die seun van die weduwe word ernstig siek, en eindelijk sterf hij tot grote droefheid van sij moeder. In haar wanhoop neem sij haar toevlug tot Elia, en vra hem as profeet van God om haar te help. Elia neem die kind naar sij kamer, daar kniel Elia neder in gebed tot sij God. Aanhoudend bid hij, tot die Heere sij gebed hoor, en die kind weer lewend word. Lieve kinders, wat een kragt is die gebed. Hoe treurig, dat deur baja mense die gebed, verwaarloos word, dit is die sterkste wapen wat die christen het. Dit is die band tussen ons en die hemel, tussen ons en die Almagtige God. Daarom seg die Heere in sij woord, bid en u sal gegeven worden. Liewe kinders verwaarloos tog nooit die gebed. Bid voor julle gaan eet, bid voor julle gaan slaap. Ja, laat julle lewe een biddende lewe wees. Wie het ons die eerste gebed geleer? Is dit nie die moeder? Denk steeds daaraan, en doen wat vader en moeder graag wil hê. Elia neem die kind naar die moeder, en roep haar toe, jou kind lewe! Oh die blijdskap van die moeder! Sij omhels die kind en druk hom aan haar hart, met die uitroep: nu weet ik dat jij een man Gods is! en dat die Heere Almagtig is. Kinders, die vrouw was een heidense vrouw, deur Elia het sij bekend geraak met die eene Waaragtige God. Hieronder ons is nog baja heidene wat niks van die Heere weet nie, julle moet probeer ook hulle van die Heere vertel. Opdat hulle ook die Heere Jezus mag leer liefkrij.

27 Februarie 1921.

ELIA EN ACHAB.

Tekst: 1 Kon. 18:18. Lied: Ps. 25:3. Lees: 1 Kon. 18:1-20.

Ons het gesien hoe die Heere gesorg het vir Sij kneg Elia, maar wat gebeur met Achab en sij goddelose vrouw Izabel? Drie jaar het virbij gegaan van Elia sij boodskap vir hulle gebring het, en al die tijd het die reent weggeblij. Nou kom die boodskap andermaal tot Elia, van die Heere: Ga heen, sê aan Achab, Ik sal reent geê op die aarde. Daadlijk luister Elia naar die bevel en gaat heen om Achab te soek. Want Achab was nie meer in sij paleis nie, maar swerf rond om gras en water te soek vir sij pêrde en muilesel. Die toestand onder die mense was baja treurig ja daar was hongersnood. Achab had een opsigter in sij paleis, die een baja vroom man was, hij het die Heere gedien en opreg liefgehad, sij naam was Obadja. Heerlijk, dat Obadja in die goddelose omgeving van die hof, getrouw geblij 't aan sij Heere. In die dage het daar een grote vervolging losgebreek teun die profete van die Heere. Izebel het alles in haar vermoge gedoen om al die profete van die Heer uit te roei, hulle het oorals heen gevlug, en hulle weggesteek in berge en spelonke. Obadja het honderd profete weggesteek in een spelonk, en hulle voorsien met brood en water. Dit was een groot waagstuk, want as Achab of Izebel dit uitvind, dan is hij een kind des doods. Maar dit het hom nie gekeer nie, hij het gevoel hij moet iets vir sij medegelowige doen, en hij het dit gedoen koste wat dit wil. Kinders hier onder ons is ook baja arm mense en die kinders moet ook hulle gawe gee in die Sondagskool en in die Kerk vir die arme. Achab en Obadja trek die land deur, om gras en water te soek vir die diere. Achab gaat een kant uit en Obadja een ander. Op een sekere dag, dat Obadja weer op trek is ontmoet hij Elia. Hij had Elia lief, en het hom baja gerespekteer! Toen hij bij Elia kom, val hij op sij kneeie en roep uit: Is dit jij mij heer Elia? Elia antwoord hom: ja, dit is ik Elia, maar gaat nou heen en seg aan Achab: Elia is hier. Hierop se Obadja: wat het ik gedaan, dat jij mij wil laat doodmaak? Achab het die hele land deur na jou gesoek, en bij die mense waar hij na jou vra, laat hij hulle sweer dat hulle jou nie gesien het nie. Sê nou ik gaan om hom dit te sê, en die Heere stuur jou hier weg en Achab kom om jou te soek, dan is dit klaar met mij! Mijnheer weet tog toe Izebel die profete dood gemaak het, dat ik honderd

van hulle weggesteek en van kos voorsien het. Hierop antwoord Elia: vrees nie Obadja, hier sal ik blij om Achab te ontmoet. Obadja gaat toe daadlik om Achab te haal, die toe met hom saam kom. Wat een ontmoeting, die goddelose koning en die vrome profeet! Maar Achab val hom daadlijk aan en sê vir hom: is jij daar, jou beroerder van Israel! Maar Elia antwoord hom en sê: nie ik, maar jij en jou goddelose vrouw het die volk van Israel beroer, daar julle die Heere verlaat het en Baal dien. Kinders, Elia vrees nie om Achab die waarheid te vertel, al is hij ook die koning. So moet julle ook maak, spreek altijd waarheid. Verder sê Elia: roep die ganse volk van Israel bijmekaar op die berg Karmel, met die vier honderd en vijftig profete van Baal en die vier honderd ander profete van Aschera (van die bos). Die agt honderd en vijftig profete woon in die paleis van Izebel en eet aan haar tafel. Hierdie woorde van Elia, toon Achab daadlijk, die God verlate het, die profete van die Heere word deur Izebel vermoor en die valse profete word deur haar versorg en gevoed. Hoe treurig is die toestand van die volk van Israel tog. Die profete van die Heere moet rondvlug virh ulle lewe, en die priesters van die afgode word versorg in die paleis van die koning. Wat moet van die volk word as die koning en die koningin so goddeloos is en sulk een voorbeeld gee? Daarom verwonder dit ons nie dat die Heere die volk besoek met sij plaê, want duisende volg meestal die voorbeeld van hulle voormanne! Die dade van die koning en die koningin, wat so goddeloos is, is een misdaad, want dit breng die toorn Gods oor een volk. Daarom moet ons bid dat die Heere ons voormanne mag gee, wat Hem waarlijk dien en liefhet, dan kan ons die segen van die Heere verwag. Kinders, ons het in die verlede dikwils sulke voormanne gehad. Die voortrekkers het Piet Retief, Sarel Celliers en Andries Pretorius gehad, later het ons Paul Kruger, Piet Joubert, en Martinus Steyn gehad. Toe was daar die segen van die Heere en liefde en eendrag onder ons mense.

Achab het daadlijk gehoor gegee, en het al die volk van Israel met al die baals priesters op een sekere dag bijeen laat kom op die berg Karmel. Ook Elia het daar gekom, hij alleen teunoor al die baalpriesters en tog nie alleen, want die Heere was met hom. Kinders, as die Heer met ons is, dan hoef ons vir niemand te vrees nie.

OOM SARELSFONDS.

Verantwoord in Desember ... ... £432 3 :
Niets ontvangen in Desember

THEOOGIESE KWEEKSCHOOL.

Beloofd:

	£	s.	d.
1. A. H. Koomans, Potchefstroom ...	50	0	0
2. A. J. G. Oosthuizen, Potchefstroom	50	0	0
3. J. Prinsloo en kinderen, Potchefstroom	50	0	0
4. Vrouwen van Kerkeraadsleden, Potchefstroom	50	0	0
5. Eddy Grimbeek, Potchefstroom...	50	0	0
6. Afd. Br. I. J. Joubert, Potchefstroom	50	0	0
7. Afd. Br. H. J. Dreyer, Potchefstroom	50	0	0
8. Afd. Br. C. J. du Preez, Potchefstroom	50	0	0
9. Alf. Br. T. F. J. Dreyer, Potchef-			
10. De Predikanten N.H. Kerk	50	0	0
11—17. Oom Sarel	50	0	0
18. P. L. Moolman, Memel	50	0	0
19. Afd. J. J. Uijs, Memel	50	0	0
20. J. P. Prinsloo, Eendracht	50	0	0
21—28. Gemeente Eendracht	500	0	0
29. H. J. Visser, Ventersdorp...	50	0	0
30—33. Afd. Visser—Scheffer, Ventersdorp	200	0	0
34. Afd. F. W. C. Buitendag, Ventersdorp	50	0	0
35—36. Afd. C. Hudson, Ventersdorp	100	0	0
37. Afd. D. O'Kelly, Ventersdorp	50	0	0
38—42. Gemeente Vereeniging	250	0	0
43. G. Brits, Krugersdorp	50	0	0
44. Afd. S. J. Botha, Krugersdorp ...	50	0	0
35—49. Gemeente Vergadering, Marico	250	0	0
50. Afd. S. J. Joubert	50	0	0
51. Afd. M. M. J. Basson	50	0	0
52. Afd. G. L. Roos	50	0	0
53. Afd. M. Grobler	50	0	0
54. Afd. F. J. Naude	50	0	0
55. Afd. J. P. Oosthuizen	50	0	0
56. C. L. Dreyer, Lichtenburg	50	0	0
57. Afd. J. H. Steyn, Wolmaransstad...	50	0	0
58. Br. A. L. Oosthuijsen, Makwassie	50	0	0
59. Afd. P. R. Botha, Middelburg ...	50	0	0
60—67. Gemeente Standerton	400	0	0
68. Gem. Marico £14.15.6, M. Grobler £11.0.0, J. C. Coetzee £21, P. J. J. Basson £5	50	15	6
69. Zwartruggens, F. J. Naude £45.16.0, P. S van Staden £3510.0, tesamen £50 + 31.6.0...	50	0	0
70. Zwartruggens £31.6.0+Eendracht £34, tesamen £65.6.0, £50+15.6	50	0	0
7. No. 70 £15.0.0, afd. J. J. Uijs, Memel, £2.2.0, J. J. Heyneke, Jo'burg, £5.18.6, J. C. Brits £7.10.0, N.			

J. G. Jacobs, Heidelberg, £2.0.0., M. P. G. Koen, Johannesburg, £1.2.0, W.A. du Toit, Heilbron, £1.5.0, A. M. van de Merwe, Vereeniging, £5.3.0, = £40.7.3, T. J. Maartens, Makwassie, £25, tesamen £65.7.3., d.i. £50+15.7.3	50	0	0
72. Balans No. 71 £15.7.3.			
73. Oudl. J .Visagie, Middelburg	50	0	0
74. Oudl. A. P. Bezuidenhout, Potchefstroom	50	0	0
75. Oudl. P. M. Wilmans, Potchefstroom	50	0	0
76. Diak. S. M. Coetsee, Ventersdorp	50	0	0
Beloofd:			
77—79. Gem. Krugersdorp	150	0	0
80—81. Bazaar, Zeerust	100	0	0
82. J. N. Vorster en D. J. Prinsloo, p.k. Oogies	50	0	0
J. M. C. Nortje, Schweizer Reneke ...	8	7	9
83. Oudl. Botha, Middelburg	50	0	0
Ontvangen en verantwoord Oktober 1920	£1,373	15	11
Oudl. C. Fouche, Potchefstroom	6	10	0
Oudl. A. L. Badenhorst, Potchefstroom	10	10	6
Br. W. J. Otto, Lichtenburg	5	2	6
Br. J. M. C. Nortje, Schweizer Reneke	8	7	9
	£1,510	6	8

Potchefstroom, 1 Des. 1920.

Ds. S. VERMOOTEN.
A. H. KOOMANS.

Geen opgave over Desember ingekomen.

DE VIERVOETIGE KLAGER.

In het oude Athene hing 'n lang touw aan 'n klok. Wie te klagen had over ondankbaarheid, kon aan dat touw trekken; dan luidde de klok, en de rechter verscheen, om de zaak te onderzoeken.

Zo luidde dan 'n keer de klok, en de rechter verscheen. Hij zag geen mens, maar 'n broodmager paard liep er rond, om het spaarzame gras, dat er groeide, met zijn lange tanden af te maaien. Het paard had met de hoef op het lange touw getrapt, en de klok had geluid.

Maar hoe kwam het paard daar onbeheerd? Wie was de eigenaar?

De rechter wilde er het zijne van weten, en vernam, dat de eigenaar het paard eenvoudig uit de stal had gejaagd, omdat het oud was geworden, en de kost niet meer verdiende.

De eigenaar werd gedagvaard, en als klager werd het paard gebracht. En de eigenaar werd veroordeeld tot het onderhoud van zijn paard en tot betaling der proceskosten, omdat hij zich aan ondankbaarheid had schuldig gemaakt.

VERSLAG VAN DE ADMINISTRATEUR OVER DESEMBER '920.

Wed. Fonds. Bijdragen:						
Gem. Bechuanaland ...	0	12	1			
Gem. Vrede	3	3	11			
Gem. Eendracht	3	2	3			
Gem. Chrissiesmeer	18	2	10	25	1	1
Wed Fonds. Interest:						
B. Spraggon	34	0	0			
S. Hugo	4	7	6			
L. P. Fourie	12	5	0			
Seville (Kafferhuren)	6	5	6	56	18	0
Wed. Fonds. Verbanden:						
B. Spraggon	100	0	0	100	0	0
Theol. Kweekschool:						
Gem. Johannesburg ...	56	14	8	56	14	8
Theol. Kwekschool. Koomansfonds:						
W. J. Basson	25	0	0			
Gem. Eendracht	171	0	0	196	0	0
Beh. Stud. Fonds:						
Gem. Bechuanaland ...	1	5	8			
Zond. Sch. N. Roux ...	2	6	0	3	11	8
Inw. Zending:						
Zond. Sch. A. v. Noorden	5	10	0	5	10	0
Almanakken				0	1	0
Preekbundels				0	15	0
Zondagschool Roosters				0	3	0
Lesboekjes				0	0	5
Hervormer. Intekening				7	12	6
				£452	7	4

OOST WEST
'n Thuis is 't
RESIDENTIE HOTEL.
PRETORIA
Schoeman St 185
THUIS BEST